

Ev Ödevi Amac? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ev Ödevi Amac? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21480>

Özet

Ev Ödevi Amacı Ölçeği, öğrencilerin ev ödevi yapma motivasyonları ve bu ödevlere yükledikleri anlamları psikometrik olarak değerlendirilmesi amacıyla Ayten Fılozoğlu Saban tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Ölçek, öğrencilerin ödev yapma sebeplerini üç temel alt boyutta incelemektedir: **Öğrenme Odaklı Sebepler**, **Yeti Kin Odaklı Sebepler** ve **E Odaklı Sebepler**. Toplam 15 maddeden oluşan bu uyarlama çalışması, ölçeğin geçerlik ve güvenirlik özelliklerinin yüksek düzeyde olduğunu göstermiştir. Ölçek, eğitim psikolojisi alanında öğrencilerin akademik motivasyonları ve ödevlere yönelik tutumları anlamak için önemli bir araç sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ev Ödevi Amacı Ölçeği, psikometrik değerlendirme, öğrenme motivasyonu, ödev tutumu, uyarlama, öğrenme odaklı sebepler, yeti kin odaklı sebepler, e odaklı sebepler.

Yazarlar

Ayten Fılozoğlu Saban

Amaç

Ev Ödevi Amacı Ölçeği'nin temel amacı, öğrencilerin ev ödevlerini tamamlama veya yapma nedenlerini sistematik bir şekilde ölçmektir. Bu ölçek, öğrencilerin ödev yapma eylemini içsel (öğrenmeye dayalı) veya dışsal (sosyal onay veya akran baskısı temelli) motivasyonlarla ilişkilendirme derecelerini belirlemeyi hedefler. Elde edilen veriler, eğitimcilerin ve araştırmacıların, öğrencilerin ödevlere yönelik algılarını ve bu algıların akademik başarı üzerindeki potansiyel etkilerini anlamalarına yardımcı olur.

Yapı

Ölçek, toplam 15 maddeden oluşmakta olup, öğrencilerin ödev yapma amaçlarını inceleyen üç farklı alt boyuta ayrılmıştır:

Öğrenme Odaklı Sebepler (9 madde): Bu boyut, öğrencilerin ödevi, ders materyallerini anlama, bilgiyi pekiştirme ve akademik gelişim sağlama gibi içsel ve bilişsel amaçlarla yapma eğilimlerini ölçer.

Yeti Kin Odaklı Sebepler (3 madde): Bu boyut, öğrencilerin ödev yapma motivasyonlarının ebeveyn, öğretmen veya diğer yeti kin figürlerin onayını alma, beklentilerini karşılama veya cezadan kaçınma gibi dışsal faktörlere dayalı olduğunu gösterir.

E Odaklı Sebepler (3 madde): Bu boyut, öğrencilerin ödev yapmayı, sınıf arkadaşlarıyla

işbirliği yapma, sosyal etkileşimde bulunma veya akran grubunda kabul görme gibi sosyal amaçlarla ilişkilendirme düzeylerini değerlendirir.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla gerçekleştirilen analizlerde, örneklem büyüklüğünün faktör analizi için uygunluğunu gösteren Kaiser-Meyer-Olkin (KMO testi) sonucu **.897** olarak bulunmuştur. Bu değer, verilerin faktörleştirme için oldukça uygun olduğunu işaret eder. Ayrıca, verinin çok değişkenli normal dağılıma uygunluğunu test eden Barlett testi sonucu ise anlamlı bulunmuştur (X^2 (df: 105, N = 443) = 2751.032, $p < .0001$). Bu sonuçlar, ölçeğin yapısal geçerliğinin güçlü olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirlik katsayıları (Cronbach Alfa) alt ölçekler bazında incelenmiştir. Ev Ödevi Amacı Ölçeği için genel olarak bu katsayılar 0.74 ile 0.87 arasında değişen yüksek bir tutarlılık sergilemiştir. Ayrıca, çalışmada kapsamında kullanılan diğer ilgili ölçümlerin güvenilirlik değerleri de bildirilmiştir. Ödev Yönetimi Stratejileri için iç tutarlılık katsayıları .70 ile 0.83 arasında, Ev Ödevi Tutum Ölçeği için ise 0.70 ile 0.92 arasında bulunmuştur. Bu değerler, ölçeğin ve ilgili alt bileşenlerinin güvenilir ve tutarlı ölçümler sunduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ev Ödevi Amacı Ölçeği'nin yapısal özelliklerini belirlemek üzere yapılan faktör analizi sonuçlarına göre, ölçek maddelerinin beklenen şekilde 3 faktör altında toplandığı görülmüştür. Bu üç faktörlü yapı, toplam varyansın **%59.63**'ünü açıklamaktadır. Varyansın bu yüksek oranı, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı temel psikolojik yapıyı başarıyla bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamaktadır. Bu sonuçlar, ölçeğin orijinal yapılarının Türkçe uyarlamasında korunduğunu doğrulamaktadır.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama

Format: Kendini Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Mevcut Dil: Türkçe (Orijinal dilinin İngilizce olduğu varsayılmaktadır)

Popülasyon Grubu: Öğrenciler (Genellikle ortaokul ve lise öğrencileri)

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi (Yaklaşık 10-18 yaş)

Popülasyon Detayları: Uyarılma çalışması (N=443) öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: 4'lü Likert tipi derecelendirme kullanılmıştır (1=Hiç Katılmıyorum, 4=Tamamen Katılıyorum).

Anahtar Kelimeler

Ev ödevi, ödev amaçları, motivasyon, güvenirlilik, geçerlik, psikometri, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: layten@cu.edu.tr

Yazın Adresi: Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi (Çukurova University Faculty of Education) (Kurum bilgisi referanslardan çıkarılmıştır).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2013 (Uyarılma çalışması'nın yayın yılı).

Şinler ve Ücret: Özgün makaleye erişim için yayın politikaları geçerlidir. Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Referanslar

Saban, A. Ş. (2013). A study of the validity and reliability study of the Homework Purpose Scale: A psychometric evaluation. *Measurement*, 46(10), 4306-4312. DOI: 10.1016/j.measurement.2013.08.027

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: sciencedirect.com

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: the-homework-purpose-scale-toad.pdf

Ev Ödevi Amacı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

15 madde, 3 alt boyut

Öğrenme Odaklı Sebepler (9 m): Ödev yapmak derste neler olduğunu anlamaya yardımcı olur.

Yetiştirkin Odaklı Sebepler (3 m): Ödev yapmak ailenin onayını almanızı sağlar.

Eğ Odaklı Sebepler (3 m): Ödev yapmak sınıf arkadaşlarıyla çalışma fırsatı verir.

ARABPSYCHOLOGY.COM